

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
FACULTATEA de LITERE
CATEDRA de FILOLOGIE ENGLEZĂ și GERMANĂ

Curriculum

„GRAMATICA TEORETICA A LIMBII GERMANE”

**Autor: Ana Pomelnicova,
confer, univ., dr.**

BĂLȚI 2015

Aprobat

la ședința Catedrei de filologie engleză și germană
din 21 mai **2015**

(Procesul verbal Nr. **8**)

Șeful Catedrei de filologie engleză și germană
Viorica Cebotaroș , lector univer.

Aprobat

la ședința Consiliului Facultății de Litere
din 28 mai **2015**

(Procesul verbal Nr. **8**)

Decanul Facultății de Litere
Ala Sainenco, conf. univ., dr.

Informații de identificare a disciplinei

Facultatea: de Litere

Catedra: Filologie engleză și germană

Domeniul general de studii: Științe ale Educației/ Științe umanistice

Domeniul de formare profesională: Educație și formare a profesorilor/ Limbi moderne.

Specialitatea: Limba și literatura germană și engleză/franceză;
Limba germană și engleză/franceză. Traducatori.

Statutul: disciplină obligatorie

Informații referitoare la cadrele didactice

Titularul cursului - Ana Pomelnicova, dr. în filologie, conferențiar universitar. Absolventă a Institutului Pedagogic de Stat “Alecu Russo” din Bălți, specialitatea – Limba germană. A realizat numeroase publicații în domeniul filologiei germane și a didacticii.

Administrarea disciplinei

Codul unității de curs	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			prel	sem	lab.	Lind.		
S.06.O.060	3	90	30	-	15	45	E	germană

Statutul: (disciplină obligatorie)

Integrarea cursului în programului de studii:

Curriculum disciplinei *GRAMATICA TEORETICA A LIMBII GERMANE A și B* este destinat studenților anului III (semestrul VI) și își propune ca obiectiv general dezvoltarea competențelor cognitiv-formativ-aplicative a studenților, care să-i ajute să exploreze diverse modalități de a forma o imagine generală și integră a problematicii abordate, a tendințelor și aspectelor de bază în cursul de gramatică teoretică.

Competențe prealabile:

Cursul *GRAMATICA TEORETICA A LIMBII GERMANE* se adresează studenților care au acumulat cunoștințe atât teoretice cât și practice de limba germană, de introducere în lingvistică, în filologie germană

Competențe dezvoltate în cadrul cursului:

Competențe generale

- conștientizarea esenței teoriilor limbii în general și a celor gramaticale în particular
- definirea și caracterizarea obiectului de studiu al gramaticii teoretice;
- identificarea problematicii generale a domeniului gramatică limbii germane;
- determinarea compartimentelor gramaticii și obiectului lor de studiu;
- conceptualizarea importanței a disciplinei Gramatică teoretică a limbii germane;
- compararea tipurilor de gramatici pornind de la principiul și metode de analiză;

Competențe specifice

- identificarea nivelurilor de analiză în limbă;
- definirea bazelor teoretice ale disciplinei;
- identificarea tipurilor de gramatici existente;
- reproducerea definițiilor de bază ale domeniului: morfologie, sintaxă, formă, sens, tipuri de formă și de sensuri, categorie, tipuri de categorii, morfem, tipuri de morfem, cuvânt, tipuri de cuvinte, asimetrie, parte de vorbire, termen de propoziție, propoziție frază, superfrază, enunț text, etc.

Finalitățile cursului:

- aplicarea cunoștințelor din domeniul gramaticii în practica educațională și cea de traducere;
- formarea gândirii profesionale de profesor de limbă germană;
- cultivarea gândirii analitice vizavi de materia de studiu la disciplină;
- formarea gândirii critice și creative vizavi de problematica tratată de disciplină;
- cultivarea capacităților elementare de cercetare în domeniul lingvisticii în general și al gramaticii în particular;
- aprecierea direcțiilor și școlilor de ultima oră în știința gramaticală;
- integrarea cunoștințelor și capacităților achiziționate la disciplină în procesul educațional modern și în soluționarea problemelor avansate de societatea modernă;
- evaluarea aportului a cunoștințelor gramaticale în organizarea logică a oricărui enunț și discurs.

Conținuturi:

Gramatica teoretică a limbii germane face parte din ciclul de discipline fundamentale ale formării profesionale în domeniul limbilor moderne, științe ale educației și științe Umanistice a studenților - viitorii profesori de limbă germană sau traducători.

Cursul se înscrie organic în sistemul general de pregătire la facultate constituind o componentă indispensabilă a programului de instruire a specialiștilor nominalizați.

Formarea profesională adecvată a oricărui specialist în domeniul limbilor străine, inclusiv în domeniul predării lor, nu este posibilă fără componenta fundamentală a acestei formări, unul din aspectele căreia sunt cunoștințele de ordin teoretic – general și universal despre limbă și legitățile funcționării ei. Cunoștințele din

cadrul cursului dat însușite la anul II de studiu sunt în consonanță cu cunoștințele achiziționate în cadrul celorlalte discipline despre limbă și limbaj cum sunt: lexicologia, istoria limbii, stilistica, gramatica comparată, lingvistica generală, lingvistica textului ș.a. care vin să întregească fundalul teoretic al pregătirii profesionale a studenților.

Conținuturile curriculum-ului de Gramatică teoretică a limbii germane constituie în sine materii de ordin gramatical, or temele generale, programate în curriculum spre predare /învățare reprezintă nu altceva decât aspecte și legități generale și universale de funcționare a limbii și limbajului uman și rolul lor în societate în baza funcției lor antropologice.

Ore teoretice ale cursului de Gramatică teoretică a limbii germane sunt structurate în șase module conform problematicii de bază a domeniului.

Modului I. Gramatica. Compartimentele ei. Obiectul de studiu al gramaticii. Evoluția științei gramaticale.

Modulul II. Problema ai interacțiunii semnului lingvistic și al cuvântului: interferențe și diferențe, problema asimetriei în gramatică și tipologia ei, interacțiunea cuvântului cu alte unități lingvistice de același ordin: lexema semantema, molecula sintactică ș.a.; cuvântul și partea de vorbire; cuvântul și termenul de propoziție. Tipuri de cuvinte: cuvinte noționale, cuvinte auxiliare, cuvinte –frază ș.a.

Modulul III. Problemă părților de vorbire în lingvistică în general și în gramatică în particular: dezbateri și analize ale gramaticienilor la acest subiect.. Istoria părților de vorbire; aspectul lor onomosiologic și semasiologic.

Modulul IV. Termen de propoziție - criterii de identificare și analiză; problema ierarhiei termenilor de propoziție; corelația între cuvânt și termenul de propoziție.

Problema ordinii cuvintelor în limba germana; tipologia ordinii cuvintelor și variația ei în limba germana. Funcția semantică și comunicativă a ordinii cuvintelor. Rolul ordinii cuvintelor în organizarea textului.

Modulul V. Problema referinței și abordarea ei în gramatică. Noțiunea de referent. Coreferenta unităților lingvistice; referența

pronumelui. Substitutul și reprezentantul. Raportul între propoziție ca semn lingvistic și realitate.

Modulul VI. Probleme frazei complexe - principii de clasificare. Fraza cu un singur enunț și fraza cu două sau mai multe enunțuri: fraze monosituative și fraze polisituative. Clasele funcționale de fraze și sinonimele lor sintactice. Modul ca indice formal al subordonării.

Teme de prelegeri:

1.	Der grammatische Bau der Sprache	Aufgaben der Grammatik Das Morphem	2 ore
2.	Morphologie	Homonymie und Synonymie in der Grammatik Wortstruktur im Deutschen Analytische Formen	2 ore
3.	Grundformen und Kategorien	Grammatische Formen und Kategorien Geschichte der theoretischen Erforschung des deutschen Sprachbaus	2 ore
4.	Wortartentheorie	Oppositionsverhältnisse im System der Wortarten Streitfragen zu Wortartentheorie	2 ore
5.	Das Verb	Paradigmatik des Verbs Valenz der Verben	2 ore
6.	Grammatische Kategorien des Verbs	Kategorie der Person Kategorie der Zeit	2 ore
7.	Das Tempussystem	Zukunftstempora Vergangenheitstempora	2 ore
8.	Das Modalfeld	Die Modi des Verbs Konkurrenzformen der Modalität	2 ore
9.	Das Passivfeld	Das zweigliedrige Passiv Das dreigliedrige Passiv Das Zustandspassiv	2 ore
10.	Das Substantiv	Grammatische Kategorien des Substantivs Semantisch-grammatische Klassen des Substantivs.	2 ore
11.	Die Kategorie des Kasus	Der Nominativ, der Genitiv Der Dativ, der Akkusativ	2 ore
12.	Der Artikel	Die Kategorie der Bestimmtheit/ Unbestimmtheit Der bestimmte Artikel Der unbestimmte Artikel Der Null-Artikel	2 ore
13.	Die Syntax	Die Lehre vom Satz Der Gegenstand der Syntax Das Paradigma des Satzes	2 ore
14.	Der Satz	Der einfache Satz. Klassifikation der komplexen Sätze	2 ore
	Total:		30 ore

Teme de lucrări laborator

1.	Das Problem der Wortarten, die Valenz	Die Einteilung der Wortarten Umstrittene Probleme der Wortartklassifizierung Das Problem der Feldstruktur der Wortarten	2 ore
2.	Das Tempussystem	Die Zeitbedeutungen der Tempusformen Polysemie und Synonymie in der Grammatik Das Präsens Die Vergangenheitstempora Die Zukunftstempora	2 ore
3.	Die Modi und das Modalfeld	Die grammatische Kategorie des Modus. Das Modalfeld	2 ore
4.	Die Genera des Verbs	Probleme der Genusdefiniton Das Vorgangspassiv und das Zustandspassiv Das Feld des Passivs	2 ore
5.	Die substantivischen Kasus	Kasustheorien Der Gebrauch des Nominativs und das Problem des sogenannten „Gemeinschaftskasus“ Der Gebrauch des Genitivs. Der Gebrauch des Akkusativs und des Dativs	2 ore
6.	Das Genus und der Numerus des Substantivs	Das Genus Der Numerus	2 ore
7.	Satztheorie	Die Definition des Satzes Satzmodelle	2 ore
8.	Wortgruppen	Definition der Wortgruppe. Arten von Wortgruppen Wortreihen. Wortfügungen	1 ora
	Total:		15 ore

Activități de lucru individual:

Nr.d/o	Tema / Modul	Conținutul / Formele lucrului individual	Nr. de ore	Termen de prezentare
1	Grammatische Analyse des deutschen Satzes	Citirea și pregătirea textelor Pregătirea de lecții.	6	Săptăm. 2, septembrie
2	Vergleichende Charakteristik der grammatischen Erscheinungen in der Interpretation der Sprachforscher.	Elaborarea referatelor	6	Săptăm. 4 septembrie
3	Satzdefinitionen bei verschiedenen Autoren. Satzmodelle.	Elaborarea referatelor Pregătirea de lecții.	6	Săptăm. 2 octombrie
4	Felder der Modalität und der Temporalität.	Elaborarea referatelor.	6	Săptăm. 4 octombrie
5	Schwankungen im Gebrauch der Präpositionen im modernen Deutsch.	Dezbateri Pregătirea de lecții.	6	Săptăm. 2 noiembrie

6	Infinitivkonstruktionen im Deutschen. Existenzformen der deutschen Sprache	Elaborarea referatelor.	6	Săptăm. 4 noiembrie
7	Interjektionen in der deutschen Sprache: semantische, syntaktische strukturelle und funktionelle Besonderheiten.	Dezbateri Pregătirea de lecții.	6	Săptăm. 2 decembrie
8	Wiederholung	Pregătirea de examen.	3	Săptăm. 2 decembrie
Total			45 ore	

Evaluare

Deoarece cursul poartă un caracter dublu: teoretic și practic pe lângă metoda de bază de evaluare curentă – seminarul se vor aplica și alte forme de evaluare: lucrări practice (orale și scrise), eseul gramatical, abordări interactive în timpul prelegerii ș.a.

Resurse informaționale ale cursului:

A. surse obligatorii:

1. Admoni W. G. Der deutsche Sprachbau. Leningrad, 1972. – S. 231 - 244.
2. Абрамов Б.А. Теоретическая грамматика немецкого языка. М., 1999. – С. 126 - 144.
3. Charitonowa I. J. Theoretische Grammatik der deutschen Sprache. Syntax. Kiev, 1976. – S. 35 - 47.
4. Moskalskaja O. I. Grammatik der deutschen Gegenwartssprache . Moskau, 1971. – S. 253 - 266.
5. Schischkowa L.W., Meiksina I.I. Seminare in der theoretischen Grammatik der deutschen Gegenwartssprache . M., 1984.
6. Schendels E. Deutsche Grammatik. M,1982.

B. surse facultative:

7. Helbig, G., Buscha, J. Deutsche Grammatik . Ein Handbuch für den Ausländerunterricht. – Leipzig, 1972.
8. Schischkowa L.W., Meiksina I.I. Probleme der modernen deutschen Grammatik . M., 1979
9. Erben J. Abriss der deutschen Grammatik. Berlin, 1967.
10. Schmidt W. Grundfragen der deutschen Grammatik. Berlin, 1973.

Teme pentru examen

1. Grammatiche Formen und Kategorien
2. Die traditionelle Wortartenlehre und deren Schwächen
3. Streitfragen der Wortartentheorie
4. Polysemie und Synonymie in der Grammatik
5. Paradigma des Verbs
6. Valenz der Verben
7. Kategorie der Person
8. Kategorie der Zeit: Zukunftstempora
9. Kategorie der Zeit: Vergangenheitstempora
10. Temporalfeld im Deutschen
11. Oppositionsverhältnisse im Mikroparadigma des Indikativs
12. Oppositionsverhältnisse im Mikroparadigma des Konjunktivs
13. Modalfeld im Deutschen
14. Das zweigliedrige Passiv
15. Das dreigliedrige Passiv

16. Das Zustandspassiv
17. Paradigma des Substantivs
18. Grammatische Kategorien des Substantivs
19. Die Substantivkasus: der Genitiv.
20. Die Substantivkasus: der Akkusativ.
21. Die Substantivkasus: der Nominativ.
22. Die Substantivkasus: der Dativ.
23. Die Lehre vom Satz – Syntax
24. Das Wesen des Satzes
25. Satzmodelle
26. Die Definition des Satzes
27. Wortgruppenlehre
28. Satzwertige Wortgruppen
29. Wortreihen
30. Wortfügungen

Exemplu de bilet de examen:

1. Oppositionsverhältnisse im System der Wortarten
2. Der komplexe Satz. Seine Typen
3. Lösen Sie folgende praktische Aufgaben:

Wählen Sie die richtige Variante

1. Im Verbalsystem sind am häufigsten vorhanden:
  - a) suppletive Wortformen
  - b) analytische Wortformen
  - c) synthetische Wortformen
2. Im Paradigma des Verbs sind:
  - a) alle Kategorien gleichwertig abstrahiert
  - b) Tempus und Person gleich abstrahiert
  - c) Genus und Person am wenigsten abstrahiert.
3. Als formbildende Morpheme fungieren im Paradigma des Substantivs vorwiegend:
  - a) Suffixe
  - b) Präfixe
  - c) Endungen

Data completării: 03.09.2014
Semnătura titularului de disciplină:

/A.Pomelnicova/